

Opasraportti

Pohjoissaame vieraana kielenä (2014 - 2015)

Pohjoissaame vieraana kielenä

Osoite: Giellagas-instituutti/Pohjoissaame vieraana kielenä, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

Puhelin: opintoasiat/yliopistonlehtori 029 448 3486, yliopisto-opettaja 029 448 3490

Sähköposti: Henkilökunnan sähköpostiosoitteet noudattavat muotoa etunimi.sukunimi@oulu.fi

www-sivut: <http://www.oulu.fi/giellagas>

Opinto-oikeus

Pohjoissaame vieraana kielenä -perusopinnot (25 op) kuuluvat pakollisena sivuaineena niille saamelaisen kulttuurin pääaineopiskelijoille, joille saamen kieli on vieras kieli.

Pohjoissaame vieraana kielenä perusopinnot on vapaa sivuaine kaikille Oulun yliopiston opiskelijoille. Se on sopiva sivuaine esimerkiksi suomen kielen, vieraiden kielten, historian ja informaatiotutkimuksen opiskelijoille kuten myös luokanopettajaksi opiskeleville. Lisäksi ne opiskelijat, jotka ovat jo aikaisemmin suorittaneet pohjoissaamen kielen alkeis- ja jatkokurssin, voivat laajentaa saamen kielen opintojaan sivuaineeksi.

Jos opiskelija perusopinnot (25 op) suoritettuaan haluaa opiskella pohjoissaamea sivuaineena, hänen tulee osallistua syyslukukauden alussa järjestettävään lähtötasokokeeseen ja näin osoittaa hallitsevansa pohjoissaamea erittäin hyvin. Lähtötasokoe on rakenteeltaan samanlainen kuin kesällä järjestettävä valintakoe. Koe koostuu seuraavista osista: kirjallinen koe (pohjoissaamen kielen rakenteiden, kielioppisääntöjen, kielenhuollon ja termistön hallinta), saamen kielen kirjallinen tuottaminen ja n. 20 minuuttia kestävä haastattelu pohjoissaameksi.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antavat yliopistonlehtori puh. 0294 483486, yliopisto-opettaja puh. 0294 483490.

Katsaus oppiaineeseen

Pohjoissaame vieraana kielenä -oppiaineessa on mahdollista suorittaa perusopinnot 25 op sekä edellisten lisäksi 10 op valinnaisia opintoja. Opintojen tarkoituksena on antaa opiskelijoille hyvä kirjallinen ja suullinen taito pohjoissaamen kielessä. Perusopinnot eivät edellytä aiempia saamen kielen opintoja

Opintokokonaisuus ja sen osaamistavoite

Perusopinnot suoritettuaan opiskelija osaa käyttää pohjoissaamea erilaisissa suullisia ja kirjallisia taitoja vaativissa tehtävissä ja hän kykenee lukemaan erilaisia tekstejä pohjoissaameksi. Perusopintojen jälkeen opiskelija osaa käyttää sujuvasti kirjallista ja suullista saamen kieltä sekä pystyy seuraamaan saamenkielistä opetusta.

Kurssit

683400P Pohjoissaamen alkeiskurssi 5 op

- 683401P Pohjoissaamen jatkokurssi 5 op
- 683402P Pohjoissaamen kirjallinen käyttö I 5 op
- 683432P Pohjoissaamen kirjallinen käyttö II 5 op
- 683403P Pohjoissaamen suullinen käyttö I 5 op
- 683475P Pohjoissaamen suullinen käyttö II 5 op
- 683476P Syventyminen pohjoissaamen kielioppiin 5 op

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

- 683400P: Pohjoissaamen alkeiskurssi, 5 op
- 683401P: Pohjoissaamen jatkokurssi, 5 op
- 683402P: Pohjoissaamen kirjallinen käyttö I, 5 op
- 683432P: Pohjoissaamen kirjallinen käyttö II, 5 op
- 683403P: Pohjoissaamen suullinen käyttö I, 5 op
- 683475P: Pohjoissaamen suullinen käyttö II, 5 op
- 683476P: Syventyminen pohjoissaamen kielioppiin, 5 op

Opintojaksoiden kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

683400P: Pohjoissaamen alkeiskurssi, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683400P Saamen kielen alkeiskurssi 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame ja suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 1. – 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa käyttää pohjoissaamen ydinkielioppia ja perussanastoa. Hän osaa lukea helppoja tekstejä ja keskustella helpoista aiheista sekä kirjoittaa saameksi lyhyitä kirjoitelmia.

Sisältö:

Erilaisia luku-, kirjoitus- ja ääntämisharjoituksia, kielioppia ja tekstin- ja kuullun ymmärtämiseen liittyviä harjoituksia.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista harjoittelua ja perehtymistä kirjallisuuteen. Lähiopetusta 48 t.

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

Aikio, Ante: Pohjoissaamen alkeiskurssi, opetusmoniste; Länsman, Helmi: Cealkke dearvvuo#aid 1–4.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luentotentti ja harjoitukset.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori.

Työelämäyhteistyö:

-

683401P: Pohjoissaamen jatkokurssi, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683401P Saamen kielen jatkokurssi 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame ja suomi.

Ajoitus:

1. vuosi, 3. – 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa käyttää pohjoissaamen keskeistä kielioppia ja laajaa perussanavarastoa. Hän osaa lukea erityyppisiä tekstejä (esim. helppoa asiatekstiä, satuja ja kertomuksia) ja keskustella niiden pohjalta. Opiskelija kehittää kurssin aikana myös kirjallista kielenkäyttöään.

Sisältö:

Erilaisia luku-, kirjoitus- ja keskusteluharjoituksia, kielioppia ja tekstin ymmärtämisharjoituksia.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset ja omatoimista harjoittelua ja perehtymistä kirjallisuuteen. Lähiopetusta 48 t.

Esitietovaatimukset:

683400P Pohjoissaamen alkeiskurssi suoritettuna.

Oppimateriaali:

Aikio, Ante: Pohjoissaamen jatkokurssi, opetusmoniste; Länsman, Helmi: Cealkke dearvvuo#aid 1–4.

Kurssikirjojen saatavuuden voi tarkastaa [tästä linkistä](#).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luento- tai kotitentti, harjoitukset.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori.
Työelämäyhteistyö:

-

683402P: Pohjoissaamen kirjallinen käyttö I, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame ja suomi

Ajoitus:

2. vuosi, 1 – 2 periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija palauttaa mieleen alkeis- ja jatkokurssilla oppimansa asiat ja soveltaa niitä kirjallisiin töihinsä. Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa lukea vaativampia tekstejä pohjoissaameksi ja kirjoittaa ja keskustella pohjoissaameksi niiden pohjalta. Opiskelija osaa hakea itsenäisesti tietoa saamenkielisistä lähteistä. Hän osaa muodostaa yhdistämällä ja johtamalla uusia sanoja sekä kuvailla pohjoissaamen sananmuodostustapoja.

Sisältö:

Luku- ja tekstinymmärtämisharjoituksia ja kielioppia. Opiskelija kirjoittaa kurssin aikana pohjoissaameksi lyhyitä kirjoitelmia sekä pienimuotoisia referaatteja ja esseitä, jotka käsitellään seminaareissa. Kielen kirjallisen käytön tukena on myös suullisia harjoituksia.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot, kirjallisia ja suullisia harjoituksia ja omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen. Lähiopetusta 48 t.

Esitietovaatimukset:

683400P Pohjoissaamen alkeiskurssi ja 683401P Pohjoissaamen jatkokurssi suoritettuina.

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kurssityö ja harjoitukset.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori.

Työelämäyhteistyö:

-

683432P: Pohjoissaamen kirjallinen käyttö II, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Minna Rasmus

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Ajoitus:

3.–4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija lukee saamenkielistä asiaproosaa ja kaunokirjallisuutta ja osaa kirjoittaa erityyppisiä vaativia saamenkielisiä tekstejä. Hän osaa hakea itsenäisesti tietoa saamenkielisistä lähteistä.

Sisältö:

Opiskelija osaa kirjoittaa lukemiensa teosten pohjalta erilaisia kirjallisia töitä esim. referaatteja ja esseitä, joita käsitellään seminaareissa. Kurssin aikana opiskelijalla on myös mahdollisuus perehtyä saamenkieliseen lähdeaineistoon ja kirjallisuuteen, joka koskee hänen omaa tutkimusaihettaan ja ja hyödyntää niitä omassa tutkimuksessaan.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kurssityö ja harjoitukset.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5.

Vastuuhenkilö:

Yliopistonehtori.

Työelämäyhteistyö:

-

683403P: Pohjoissaamen suullinen käyttö I, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay683403P Käytännön saamen kieli 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Ajoitus:

2. vuosi, 3. – 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan

- Opiskelija osaa keskustella pohjoissaameksi. Hän osaa soveltaa aikaisemmin oppimaansa teoreettista tietoa suulliseen kielenkäyttöön.

- Opiskelija osaa valita ja käyttää uusia ja hänelle haasteellisia sanoja kirjallisissa harjoituksissa ja käyttää niitä myös suullisten harjoitusten apuna.

Sisältö:

Eri teemojen ympärille rakennettuja ohjattuja keskusteluharjoituksia ja lyhyitä, valmisteltuja suullisia esityksiä eri aiheista. Painopiste on arki- ja työelämään liittyvässä kielenkäytössä. Keskusteluharjoituksiin valmistaudutaan etukäteen mm. kokoamalla käsiteltävien aihepiirien sanastoa. Kirjallisia harjoituksia käytetään suullisten harjoitusten tukena.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja suulliset harjoitukset. Lähiopetusta 48 t.

Esitietovaatimukset:

683402P Pohjoissaamen kirjallinen käyttö

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Suullinen tentti ja keskusteluharjoitukset.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori.

Työelämäyhteistyö:

-

683475P: Pohjoissaamen suullinen käyttö II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame.

Ajoitus:

3. vuosi, 1. – 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida saamen kielen taitojensa kehittymistä. Hän osaa tehdä kurssin alussa saamen kielen taitojaan syventävän kehittämissuunnitelman ja toteuttaa suunnitelmaansa kielitaidon parantamiseksi. Kurssin suoritettuaan opiskelija osaa keskustella pohjoissaameksi tieteenalastaan.

Sisältö:

Keskusteluharjoituksia ja suullisia esityksiä eri aihealueilta ja eri viestintätilanteissa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja suulliset harjoitukset. Lähiopetusta 48 t.

Esitietovaatimukset:

Pohjoissaamen kielen suullinen käyttö I tulee olla suoritettuina ennen kurssille osallistumista.

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitukset ja suullinen tentti.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5.

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori.

Työelämäyhteistyö:

-

683476P: Syventyminen pohjoissaamen kielioppiin, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Pohjoissaame

Ajoitus:

3.–4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee sujuvasti pohjoissaamen ydinkieliopin ja tuottaa sujuvaa ja virheetöntä kieltä sekä suullisesti että kirjallisesti.

Sisältö:

Opiskelija tunnistaa oman pohjoissaamen taitonsa vahvuudet ja kehittämistä vaativat puolet. Hän harjoittelee erilaisten kirjoitustöiden ja kielioppiharjoitusten avulla saamen kielen kirjallista käyttöä. Opiskelija osaa kirjoittaa saamen kielellä asiatekstejä kieliopillisesti lähes virheettömästi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset.

Oppimateriaali:

Luennoilla jaettava materiaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen tehtävä ja tentti.

Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0 - 5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori

Työelämäyhteistyö:

-